

'Ik ben een eenvoudig man'

Sofie Vanlommel Paul Gérard

Het stinkt weer aan de Maas, naar onfrisse deals tussen Luikse politici en lokale bedrijfsleiders. Hoe is farmaman François Fornieri anders voor een vriendenprijsje aan een windmolenpark en een telecombedrijf geraakt? 'Als men mijn hulp niet wil, ben ik weg.'

Donderdagavond, rond elf uur, spot François Fornieri Stéphane Moreau tussen de vierhonderd genodigden in de fabriek van het farmabedrijf Mithra in Flémalle. Fornieri viert er het twintigjarig bestaan van zijn bedrijf. De champagne vloeit rijkelijk, de sfeer is vrolijk. Toch zijn bij de genodigden weinig politici. Dat is opmerkelijk, want Mithra is een zeldzaam succesverhaal in de Luikse regio. De liberale minister van Pensioenen Daniel Bacquelaire is er wel. Marc Coucke, voorzitter van de raad van bestuur, laat verstek gaan. Hij viert met zijn vrouw in Vietnam hun twintigste huwelijksverjaardag.

Heel wat genodigden zijn pas laat binnengedruppeld: Standard Luik heeft thuis gespeeld. Moreau is eerst naar de match gaan kijken, net als voormalig Waals minister Jean-Claude Marcourt (PS), die ook later arriveert. Fornieri trekt Moreau aan de mouw. 'Luister Stéphane, het gaat niet meer. Ik ga je laten vertrekken.' Volgens Fornieri toont Moreau begrip. Het feest gaat door.

Bio

- > Geboren op 30 april 1962 in Ougrée.
- > Zoon van Italiaanse immigranten.
- > Studeerde af als chemisch ingenieur (biochemie).
- > Begon zijn carrière als medisch afgevaardigde bij **Sanofi** en werd later verkoopdirecteur Benelux bij **Schering**.
- > In 1998 richtte hij **Mithra Pharmaceuticals** op.
- > Werd in 2011 Franstalig Manager van het Jaar.

Fornieri en Moreau spelen de hoofdrollen in een onverkwikkelijk hoofdstukje recente Luikse geschiedenis. Wat is de link tussen de gewiekste ondernemer en de gevallen PS-protégé? Moreau, voormalig burgemeester van Ans en spin in het web van de machtige Luikse socialisten, is de CEO van Nethys. Dat is een publieke vennootschap met als aandeelhouders een zeventigtal Luikse gemeentes en overheden onder de naam Enodia. Enodia is de opvolger van Publifin, het door Moreau geleide vehikel dat drie jaar geleden onder vuur kwam voor zijn graaicultuur, met riante bestuurdersvergoedingen voor veelal virtuele vergaderingen. Moreau werd uit de PS gezet, maar wist toch aan te blijven als topman. Na het debacle kwam Fornieri, gerespecteerd zakenman, in de raad van bestuur van Nethys.

De Waalse regering legde Nethys na het schandaal strenge regels op. Nethys, dat onder Moreau uitgroeide tot een bedrijf met activiteiten in telecom, energie en

media, moest zijn concurrentiële activiteiten in de etalage zetten. Het was ook de bedoeling dat Moreau na die herstructurering eindelijk zou opstappen.

TIP

Begin uw dag goed geïnformeerd.

Ontvang nu De Tijd Vandaag.

Elke dag (ma.-za.) via e-mail - Uitschrijven in één klik

Deze week kwam Fornieri opeens in beeld als koper van twee dochterbedrijven van Nethys: het kleine Naamse telecombedrijf Win en de windmolenparkuitbater Elicio, het vroegere Electrawinds, het in Oostende gevestigd bedrijf met windmolens in de Noordzee, in Frankrijk en in Servië. Is dat niet vreemd, een lid van de raad van bestuur dat opeens twee bedrijven uit eigen stal op de kop tikt? Bovendien dook ook de verguisde Moreau weer op, als directeur van het investeringsvehikel dat beide bedrijven zou kopen. Een parfum van belangenvermenging en een vleugje cliëntelisme hangt over het dossier.

Voor de energiesector had sterke bedenkingen bij de deal. Voor een symbolische euro (en de overname van 700 miljoen euro schulden) valt Fornieri een windmolenpark in de schoot dat de zwaarste investeringen net achter de rug heeft en binnenkort veel geld gaat opbrengen. 'Een hold-up', klonk het in deze krant. Andere kandidaten zouden niet eens gepolst zijn, net zoals bij de verkoop van Win. Béatrice Delvaux, politiek commentator bij de krant Le Soir, sprak van 'een putsch'. Welk spel speelt Fornieri?

Energie, afval en ouderen

In de Luikse rue Sainte Georges, op enkele meters van de Maas, ligt het sierlijke kantoor van Mithra. Het is vrijdag, 9.30 uur, en François Fornieri buigt zich over de kranten. Zijn oog valt op een cartoon in l'Echo getiteld 'Opération Win-Win'. Een glunderende Fornieri kijkt op de prent in de spiegel. 'Hij heeft mij te dik afgebeeld', mort de ondernemer. Hij gaat zitten en opent een blikje Cola Zero. Zijn stem klinkt schor. 'Ik heb de hele avond gepraat.' Fornieri draagt een jeans en een wit hemd, drie knoopjes open. In de loop van het gesprek zal hij een knoopje dichtdoen.

De Waalse regering heeft Nethys om opheldering gevraagd over de verkoop, bedisseld in mei. Fornieri is ervan overtuigd dat alles correct is verlopen. 'Twee auditkantoren en een advocaat buigen zich over de deals. Als iets niet klopt, gaat het niet door. De kranten schrijven: het is gestolen, het is een hold-up. Dat is helemaal verkeerd. Men heeft mij gevraagd aan boord te komen bij Nethys. Als ondernemer, als ervaren bestuurder, als iemand die de Luikse belangen kan verdedigen. Ik ben niet in de raad van bestuur gaan zitten om overnames te kunnen doen.'

“ Men heeft mij gevraagd aan boord te komen bij Nethys. Ik ben niet in de raad van bestuur gaan zitten om overnames te kunnen doen. ”

François Fornieri

Mithra-topman

Over de manier waarop Win en Elicio precies bij Fornieri zijn beland, blijft een waas hangen. Zelf zegt hij niks te weten over het proces dat aan de verkoop

voorafging. Was een openbare aanbesteding aangewezen, en indien niet: waarom? 'Ik heb niét deelgenomen aan de discussie en de onderhandelingen over een eventuele verkoop, in tegenstelling tot wat sommige media schrijven. Dat is allemaal gebeurd op niveau van het directiecomité.'

Fornieri zegt dat hij over Elicio werd aangesproken door Bernard Serin, CEO van John Cockerill. 'Ik ken hem en het bedrijf goed. Ik heb altijd gezegd dat ik een deel van mijn patrimonium in drie dingen wil investeren: in energie, in afval en in ouderen. Dus ik was geïnteresseerd.'

Min 700 miljoen

In juli richtte hij het mysterieuze investeringsvehikel Ardentia Tech op. De bedoeling is Ardentia op termijn uit te bouwen tot een consortium, om samen met andere partners in het Luikse bedrijven op te zetten en overnames te doen. 'In de regio zijn heel wat mensen gebrand op het creëren van werkgelegenheid.' Maar Elicio ligt in Oostende. 'Op termijn kan een poot van onderzoek en ontwikkeling in Luik komen', zegt hij, onverstoort.

En wat met de waarde van Elicio, waarvoor hij een schamele euro betaalde? 'De waarde van een bedrijf is de waarde minus de schulden, dus Elicio staat op min 700 miljoen euro.'

Dat hij een ware geldmachine in handen kreeg, spreekt hij scherp tegen. 'Tegen 2030, madame, kan Elicio zijn schulden weggewerkt hebben. Mits grote investeringen. Windmolens hebben niet het eeuwige leven. En met het wegvallen van de subsidies, die er bij de aankoop door Nethys wel nog waren, rekenen we ook niet op een rendement van 7 procent, zoals hier en daar is geschreven, maar 4 à 5 procent.'

Zijn andere kandidaten gepolst? 'Daar weet ik niks van. Het is niet aan mij om een bod uit te brengen, en dan te zeggen: vraag het ook zeker aan iemand anders.'

©Mediafin

Dat hij als bestuurder en kandidaat-koper twee petjes draagt, stoort hem niet. 'Als het over Elicio gaat, verlaat ik de kamer. Dat is in industriële kringen helemaal niet ongebruikelijk.'

Ook de kritiek dat hij profiteert van een door publieke middelen gespijste verkoop, weerlegt hij. 'Het publiek heeft Nethys gevraagd delen te verkopen. Het zal zich nog uitspreken over de deal. Ik snap niet waarom men daar maar over blijft doorgaan. Als men meent dat het een onderonsje is, dat het bod niet goed genoeg is, dan kunnen ze de deal opbreken.'

Hij heeft voorgesteld zich terug te trekken, zegt hij. 'Ik heb geen zin in problemen, ik kan mijn kostbare tijd in Mithra steken. Ik ga niet volharden in een overname die blijkbaar tegensteekt. Laat de experts hun werk nu doen. Ik wil geen polemiek, dat is niet mijn stijl. Als men mij niet wil, als men dit niet wil, dan ben ik weg.'

Wie niet van polemiek houdt, moet niet met Stéphane Moreau in zee gaan, suggereren we. 'Hem directeur van Ardentia maken was fout. Daarom heb ik ook gezegd dat hij moest vertrekken. Voor alle duidelijkheid: hij is niet mijn vriend. Maar bij een overname neem je de CEO mee. Dat gebeurt in negen van de tien gevallen. Als je het niet doet, verliest het bedrijf aan waarde. Hij heeft expertise, de jongen mag toch nog werken? In de privé doet hij wat hij wil. Maar Moreau

roept blijkbaar sterke emoties op, bij pers en publiek.'

Lef en bravoure

Fornieri is de zoon van Italiaanse migranten die in de Luikse staalindustrie werkten. Hij is opgegroeid in een sociale woning in de cité. De zakenman is stevig ingebed in het Luikse weefsel. Mithra werd gesponsord door de Waalse investeringsmaatschappijen SRWI en Meusinvest, vandaag Noshaq. Hij is een intimus van Luciano D'Onofrio, de voormalige sterke man bij Standard Luik, en was sponsor van de vrouwenploeg. Hij organiseert in de stad Mithra Jazz en richtte een businessclub op in het historische Hotel Bocholtz.

'Wie Luik zegt, moet aan Mithra denken. Wie Mithra zegt, moet aan Luik denken', zei hij eerder in deze krant. Ook bij Mithra kwamen Fornieri en Moreau elkaar al tegen: het door Moreau geleide pensioenfonds Ogeo investeerde in het bedrijf.

De ambitie om van Mithra het Luikse Bayer te maken, spreekt ook uit de grote productiesite in Flémalle. Mithra heeft een beurswaarde van 1 miljard, maar nog geen enkel eigen product op de markt. Het bedrijf wacht op goedkeuring om de anticonceptiepil Estelle en Donesta, een medicijn tegen kwaaltjes tijdens de menopauze, op de markt te brengen. 'Analisten zeggen dat 95 procent van de risico's verdwenen is. We zijn er. Nog niet helemaal maar wel bijna.'

"Toen het nieuws over Elicio bekend raakte, bood Bart Versluys zich meteen aan voor de raad van bestuur. Ik zei: Bart, ik moet het nog kopen. "

François Fornieri

Mithra-topman

Zo doet Fornieri zaken: met lef en bravoure. Het maakte van hem een graag geziene gast in Vlaamse industriële kringen. Coucke, de tweede grootste aandeelhouder van Mithra, is peter van zijn zoon. Evengoed zit hij naast staalondernemer Louis Ide in de tribunes bij Anderlecht. Vastgoedondernemer Paul Gheysens noemt hij 'een vriend'.

'Toen het nieuws over Elicio bekend raakte, heb ik telefoontjes gekregen van al mijn Vlaamse vrienden om mij te feliciteren. Bart Versluys (*West-Vlaams vastgoedondernemer, red.*) heeft zich aangeboden voor de raad van bestuur. Ik zei: Bart, ik moet het nog kopen. (*lacht*) Waarom zouden er geen Vlamingen aan boord komen? Waarom denken we niet groter?'

Hij noemt Mithra 'het perfecte voorbeeld van Waals-Vlaamse synergie'. 'We hebben meer Vlaamse aandeelhouders dan Franstalige, de raad van bestuur is fifty-fifty. Ik spendeer evenveel tijd in het noorden als in het zuiden van het land. Het stemt me triest dat men mij kwaadaardige bedoelingen toedicht, met mijn zagezegde Luikse club. Ik heb geen politieke kleur. Ik doe niet aan vriendjespolitiek.'

Hij herkent zich in de Vlaamse ondernemersmentaliteit. 'Die draait sterker om het individu. Als het goed gaat met Mithra, dan schrijven de Vlaamse kranten dat Fornieri sterk bezig is. Gaat het minder, dan hebben ze het over 'het bedrijf Mithra'. In Wallonië is het omgekeerd. Daar publiceren ze liefst een foto waarop ik moe en ongeschoren ben.'

Waar Fornieri gaat, wordt hij vergezeld door zijn breedgeschouderde chauffeur. De man werkte eerder voor Michel Daerden, de voormalige socialistische minister

van Financiën berucht vanwege zijn warrige speeches voor een verbijsterd parlement. Fornieri nam de chauffeur aan nadat hij bedreigd werd. 'Dat kan gebeuren als je succes hebt. Ik zocht een bodyguard en een chauffeur. Hij is discreet, hij is een bokskampioen, hij drinkt niet. Hij heeft het ideale profiel.'

Fornieri verblijft geregeld in Knokke, waar hij een appartement heeft, zegt hij. 'Daar loop ik rustig over straat, schud ik handen, daar ben ik gerust. Hier zou ik mij moeten verstoppen. En toch blijf ik.'

'Ik ben een eenvoudig man. Eerlijk, loyaal. Een man van mijn woord. De banken zeggen: François Fornieri doet altijd beter dan hij belooft.'